

MSB
651 81 Karlstad

Stockholm 2017-11-01

Remiss dnr: 2011-3398

Brandskyddsforeningen lämnar följande svar med kommentarer och påpekanden till remissen på föreskrifter om hantering av brandfarlig vätska.

Generellt:

Syftet att förenkla för små och medelstora företag är vällovt och en bra ansats för regelarbetet. Tyvärr anser vi att MSB har misslyckats med detta. I många stycken saknas vägledning för merparten av användarna varför behovet av tolkningar kommer att medföra stora svårigheter att få en likartad tillämpning av reglerna i alla kommuner. Därtill är mycket av reglerna utformade för att passa en bransch, petroleumbranschen, utan att ta hänsyn till att det finns en stor mängd hanterare utanför denna bransch. De flesta av reglerna passar för drivmedelsanläggningar där ett fåtal likartade produkter inom drivmedelsområdet används och man har ett större antal cisterner enbart på depåer. En relativt liten kemisk industri kan ha några tiotal cisterner med olika produkter. En medelstor närmare hundra och de större kanske uppemot tvåhundra. Vissa typer av anläggningar har också tillkommande krav för produktsäkerhet, läkemedels- och livsmedelsanläggningar främst. Den föreslagna utformningen av reglerna kommer enligt vad vi erfar att medföra svårigheter för anläggningarna att uppfylla samtliga krav just på grund av regelutformningen.

Ett sedan länge känt problem är att olika typer av produkter inte kan/får samförvaras enligt LBE §11. En lämplig tolkning av texten kan hjälpa framförallt små och medelstora verksamheter att utforma sin förvaring av kemiska produkter på ett både säkert och kostnadseffektivt sätt. Dagens formulering i Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor: "Olika slag av brandfarliga eller explosiva varor får inte förvaras eller förpackas tillsammans eller med andra varor om risken för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom, som kan uppkomma genom brand eller explosion, därigenom ökar i mer än ringa omfattning." tolkas ofta som att en produkt med flampunkt högre än +100°C inte får förvara tillsammans med en produkt med flampunkt under +100°C. Det kan vara likartade produkter, exempelvis petroleumprodukter, som i stort sett har samma risk och näraliggande flampunkter. Enligt vår uppfattning är vid sådan samförvaring riskökningen ringa medan vi får höra från andra håll att tillsynsmyndigheterna inte har samma åsikt. De anser att enbart brandfarliga vätskor får finnas där och att de som hamnar utanför pga flampunkten inte får finnas i påverkansområdet eftersom risken ökar. För att då bevisa att riskökningen är ringa måste verksamheten genomföra riskutredning enligt §7 som visar att riskökningen verkligen är ringa. En vägledning i fråga om detta hade varit en mycket bra förenkling och förtydligande för just små och medelstora verksamheter.

Dessutom har reglering av vissa typer av produkter tagits bort vilket lämnat produktområden utan annan reglering än konsumentlagstiftningen för det som är avsett för privatpersoner och enbart de mer generella säkerhetskraven som finns i arbetsmiljöreglerna för yrkesmässig användning. Detta ser Brandskyddsföreningen som mycket olyckligt och något som motverkar vårt arbete med att göra Sverige brandsäkrare. Vi vill därför att explosionssäkra kärl i vart fall ska ha någon form av kravställning från myndighet. Annars riskeras säkerheten där sådana används enligt vår uppfattning. Det finns viss standard i USA, exempelvis ASTM F852 och ASTM F976 samt FM 6051-6052 som borde kunna åberopas även i Sverige då många sådana kärl som tillhandahålls i Sverige ändå tillverkas enligt dessa specifikationer.

Föreskrifterna:

1. 1 kap. 3§, definitioner: vi saknar en definition av cistern. Enligt vår mening behöver det finnas en sådan eftersom begreppet är viktigt inte bara i handboken utan även vad gäller föreskrifterna. Definitionen i handboken är dock inte bra enligt vår uppfattning. Vi föreslår att MSB lägger in följande: "Stationär behållare som fylls eller töms via rörledning från tankfordon eller pump och där trycket ovanför vätskeytan varken kan överstiga atmosfärstrycket med mer än 0,5 bar eller understiga det med mer än 0,0065 bar. Som flyttbar cistern räknas behållare som inte är fast installerad utan är avsedd att kunna flyttas och ofta tillfälligt används istället för en stationär cistern."
2. 2 kap, allmänna hanteringskrav: Inget krav på brandteknisk avskiljning finns, enbart krav på ventilering. I de tidigare reglerna SÄIFS 2000:2 fanns i 6.5 krav på att utrymme med förvaring ska vara brandtekniskt avskilt från annan hantering. Detta krav är ett mycket viktigt krav för att begränsa risken för att brand som uppkommer i samband med hanteringen inte ska spridas till förvaringsutrymmet. Vi föreslår att 2§ kompletteras med ett stycke formulerat enligt följande "I ett utrymme avsett för förvaring av brandfarliga vätskor får inte annan hantering förekomma. Det ska vara avskilt i lägst brandteknisk klass EI30 från utrymme för annan hantering av brandfarliga varor." För att förtydliga kan möjligen blandning, tappning och liknande anges som exempel på annan hantering som inte får förekomma i förrådsutrymmet. Som alternativ till att ange en viss brandteknisk klass kan även den nu gällande texten där syftet med avskiljningen istället anges.
3. 2 kap 3§: Om denna paragraf även skulle avse avskiljningen vi efterfrågar generellt och föreslår som tillägg i 2§ är det alltför ottydligt skrivet. Dessutom ser vi det inte som en förenkling för små och medelstora företag då texten "om det behövs" i denna paragraf tyder på att en riskutredning behövs för att avgöra om åtgärder behöver vidtas. Vi utgår från att denna text inte avser behov av avskiljning mellan förvaring och annan hantering utan håller fast vid kravet på att ett sådant krav införs i 2§.
4. 2 kap 4§: "Hanteringen får inte vara sådan att risk för läckage på grund av korrosion uppkommer", andra sätt att hantera så läckage uppkommer är alltså tillåtna? Vi tror inte att detta är avsikten med regleringen, utan föreslår att punkt sätts efter ordet "läckage". Vill MSB särskilt betona att även risken för korrosion ska beaktas kan ni i så fall lägga till ordet "exempelvis" efter ordet läckage och behålla resterande text i meningen.
5. 3 kap. 2§ vi utgår från att kravet gäller förvaring och att det även ska gälla utomhus. I vissa fall kan man av rengöringsskäl, reparationer eller liknande behöva använda produkter som är brandfarliga direkt på en cistern. Vi föreslår att texten ändras till följande: "lösa behållare får inte förvaras i ett utrymme med cistern för brandfarlig vara eller utomhus på plats för cistern med brandfarlig vara."
6. 3 kap 3§: texten innebär en stor förändring som inte finns beskriven i konsekvensbeskrivningen. Alla behållare större än 5 liter med brandfarlig vätska i

behållare av metall som hittills kunnat plockas av kund utan att riskutredning behövt genomföras blir nu helt borttagna från "självplock". Visserligen en åtgärd som vi inte motsätter oss, men då det inte finns med i konsekvensbeskrivningen är vi tveksamma till införandet av kravet. För att harmoniera med de tidigare allmänna råden till SÄIFS 1996:2 skulle texten kunna justeras till att orden "av annat material än metall" läggs in efter ordet "behållare".

7. Eftersom de tidigare reglerna om godkännande av explosionssäkra kärl och vissa andra produkter för brandfarlig vätska utgått vill vi ändå påpeka att det finns standarder för säkerhetskärl, nämnda under generellt, som MSB skulle kunna ställa krav mot. Såvitt vi kunna utröna pågår inget europeiskt arbete med standard för sådana kärl. Vi anser det vara olyckligt att kravet inte längre finns kvar och att man därmed kan få vilken typ av kärl som helst att kallas säkerhetskärl, explosionssäkert kärl och så vidare. Något som idag oftast kallas explosionssäkert glas är egentligen värmebeständigt och "exploderar" inte utan går sönder på ett "säkert sätt". Medans man med explosionssäkert i brandfarlig vara sammanhang ofta menar något som är utformat så att en låga inte kan leta sig in i kärlet, exempelvis försett med en flamspär. Vi önskar därför att MSB inte tar bort det tidigare kravet på att explosionssäkra kärl måste uppfylla vissa krav. För kaminer och lösa behållare finns europeisk standard till en del varför vi också önskar att MSB istället för att helt ta bort texten anger att dessa måste uppfylla de krav som ställs. När det gäller lösa behållare är ett problem att många privatpersoner använder engångsförpackningar återkommande. Dessa engångsförpackningar uppfyller inte kravet på täthet eller kravet på att klara fall från viss höjs som enskild förpackning utan endast tillsammans med ett ytteremballage. Dessutom används de längre tid än vad datummärkningen anger. Ett problem med detta är att man invaggas i en säkerhet genom att använda dessa förpackningar utan att säkerheten är tillräcklig. Ytterligare ett problem är att inte ens de som säljer exempelvis alkylatbensin i sådana engångsförpackningar inser att förpackningarna inte får återanvändas. En personlig erfarenhet är att personalen vid en professionell anläggning för bensindrivna maskiner uppmanat mig att ta med dessa engångsdunkar för återfyllning från pump när de var tömda. Det var dunkar från kombinationsförpackning uttagen från ytteremballaget. När inte ens de som dagligen hanterar sådana produkter känner till reglerna kan man inte förvänta sig att allmänheten ska göra det. Ett förtydligande om att konsumentförpackningar ofta är engångskärl och inte ska återfyllas vill vi gärna ha i reglerna. Detta bör kunna utformas utifrån de nu gällande reglernas text tillsammans med kraven på kaminer och explosionssäkra kärl. Att därefter sprida information om risken så att åtminstone säljande personal känner till den vore därför en viktig insats för att minska risken för bränder.
8. 4 kap. 1§: att cisterner ska vara förslutna vid förvaring är ett nytt krav som inte beaktats i konsekvensbeskrivningen. En försluten cistern måste förses med stängning på avluftningen något som sällan finns på stationära cisterner. Kostnaden för att införa stängventiler på dessa tusentals cisterner finns inte i konsekvensbeskrivningen. Kravet kommer dessutom sannolikt att medföra att fler cisterner skadas genom undertryck då man glömt öppna denna innan utpumpning respektive skadas genom övertryck vid inpumpning av vätska. Vi förstår inte vad kravet gör för nytta på en fast förvaringscistern. I de fall man har en transporterbar cistern inser vi att en förslutning behövs för att förhindra spill eller läckage vid förflyttning av den och utgår därför från att kravet är avsett enbart för flyttbara cisterner.
9. 4 kap 2§ tredje strecksatsen: är många gånger mycket svår att uppfylla. En anläggning med många cisterner, eller en cistern där avluftningen är försedd med utrustning för att

omhändertade avgasade ångor till en reningsanläggning eller liknande kan inte överblickas från påfyllningens med kamerautrustning på ett sätt som skulle kunna uppfylla kravet. I en del fall har industrier en särskilt avsedd plats för tankfordon och långa inpumpningsledningar till cisternerna. Kravet skulle kunna medföra att ett antal fjärrövervakningskameror ska installeras, alternativt att ytterligare personalresurser kommer att krävas vid lossning. Regeln borde skrivas så att även andra tekniska lösningar är möjliga. Förslag till text "övervakning av avluftningen utformas så den kan ske antingen visuellt eller med hjälp av andra lösningar så att den som fyller blir uppmärksam på om vätska rinner ut under fyllning".

10. 4 kap 2§ sista strecksatsen: Vi utgår från att MSB avser potentialförbindning och ändrar till det ordet. En jordning kostar per lossningsplats 75.000 till 100.000 kronor att installera och är antagligen inte det bästa sättet för skydd mot statisk elektricitet. För närmare beskrivning hänvisar vi till SEK handbok 433 om statisk elektricitet i explosionsfarliga områden, särskilt 7.8.2 vad gäller leverans från tankbil och 13 om jordning och potentialförbindning. MSB bör enligt vår åsikt istället använda ordet potentialförbindning för att det tydligt ska framgå vad som avses. Möjligen med ordet "jord" inom parentes efter orden "anslutning för potentialförbindning".
11. 4 kap 3§: kravet är inte praktiskt genomförbart för industrier med många cisterner som fylls via delvis gemensamma rörledningssystem. Det finns ett antal industrier med ett större antal cisterner där lossning av olika vätskor sker på en lossningsplats via ett rörsystem distribueras sedan de brandfarliga vätskorna till rätt mottagande cistern. Det är alltså en lossningspunkt för flera olika cisterner och via rör och ventiler distribueras vätskan rätt. Här skulle då ett större antal skyltar behöva placeras på en och samma lossningsanslutning. Färgtillverkning, kemiska processindustrier, läkemedelstillverkning och pappersindustrin är några exempel där sådant förekommer. Att införa skylt på dessa platser blir en svår uppgift då man ofta kan använda samma lossningsplats för alla cisterner och beroende av hur ventilerna kopplas upp vid det aktuella tillfället styra vätskan till valfri mottagande cistern. En möjlighet till annan lösning tjänar bättre syftet med skyltningen för dem. De som bara har ett fåtal cisterner där varje cistern har sin egen påfyllningsledning däremot kan givetvis ha nytta av dessa skyltar. Vi föreslår att texten ändras så att även andra lösningar är möjliga. Förslagsvis: "Åtgärder skall vara vidtagna så att fyllning av cistern inte kan göras med felaktigt ämne eller med för hög pumpningshastighet."
12. 4 kap 4§: En fråga vi ställer oss är hur snävt definitionen av obehörig ska göras? I dag där många företag har sin verksamhet inom gemensamt område (som tidigare kanske tillhört ett företag vilket senare delats till att bli flera företag) räcker det troligen inte med det staket som finns runt anläggningen som skydd mot obehöriga. Och vilka inom ett företag som är behöriga, möjligen enbart de som har till arbetsuppgift att genomföra uppgifter i anslutning till dessa punkter? Eller kan all personal inom företaget anses vara behöriga? Många företag med kemiprocesser genomför provtagning från cisterner regelbundet och ibland flera gånger per dag. Att för varje enskilt tillfälle behöva låsa upp en ventil blir ogörligt. Detsamma gäller ventiler för dränering eller avluftning av rörledningar. Antag en verksamhet som har kanske 50 cisterner med olika produkter och pumpar dessa genom sina rörsystem för blandning, tillverkning, fyllning med mera genom en process där det närmast kontinuerligt under drift pågår provtagning/sköljning/luftning på något ställe. Ett förslag på tilläggstext som ger i det närmaste likvärdigt skydd är följande: "Ventiler och andra öppningar enligt ovan som manövreras flera gånger per dag får istället för låsning vara automatiskt stängande."

13. 4 kap 8§: Vi föreslår att texten ändras så att det inte är själva cisternen som ska avskiljas då det skulle kunna innebära att man utformar cisternen med avskiljning: ”Utrymme med cistern för brandfarlig vätska...”. Då framgår att rummet för cisternen ska vara avskilt.
14. 4 kap 9-10§§: Det är inte alla cisterner som har krav på överfyllningsskydd enligt MSBFS 2014:5. Det förekommer också fortfarande manuella nivåmätare av flera olika typer i cisternanläggningar. Även cisterner utan nivåmätning eller överfyllningsskydd förekommer eftersom det finns produkter som lagras eller mellanlagras i cistern där inget nivåalarm eller något överfyllningsskydd överhuvudtaget kommer att kunna fungera. Syftet med den föreslagna 9§ tycks för oss vara att förbjuda överfyllning. Vi föreslår därför texten ”Åtgärder ska vara vidtagna så att en cistern inte överfylls, exempelvis med överfyllningsskydd eller nivåmätning”. Andra stycket i 10§ synes vara mer inriktat på fyllning från tankbil än verksamheter inom industrier där pumpning sker till och från en cistern flera gånger dagligen. Dock anser vi att den avsedda säkerheten kan uppfyllas även med manuell övervakning om automatisk övervakning är ur funktion. Den ovan föreslagna texten i 9§ kan ge en öppning för att fortsatt använda cisternen under tiden fram till dess att en automatisk åtgärd har reparerats. Men då måste texten i 10§ andra stycket justeras så att det framgår att sådana åtgärder tillåter att cisternen fortsatt används. Det är inte rimligt att en verksamhet helt står still i väntan på reparation av ett överfyllnadsskydd eller en nivåmätare till en cistern som kanske inte ens omfattas av kravet i MSBFS 2014:5 2kap 14-15§§. Förslag till text i ett nytt tredje stycke i 4 kap 10§: ”En cistern som ingår i en process med brandfarliga vätskor och där används för mottag av produkt eller för tillfällig lagring av mellanprodukter får dock fyllas flera gånger om andra åtgärder vidtas för att förhindra överfyllning. Funktionen med överfyllningsskydd eller larm ska dock återställas så fort som möjligt. Den andra fyllningen får inte påbörjas innan reparation av funktionen är beställd.”
15. 4 kap 11§: Vad som avses med ”varaktigt” måste tydliggöras. Inom flera verksamheter förekommer det att cisterner tas ur bruk för att när behov uppkommer åter tas i bruk efter revisionskontroll. Dessutom uppstår frågan om en CA1 åter får tas i bruk efter några års avställning och genomförd revisionskontroll? Även detta behöver belysas.
16. 5 kap 1§: I ett stort antal verksamheter med blandnings- eller processkärl har idag ofta dessa flera användningsområden. Då är inte alltid en rörledning av metall det bästa valet utan man använder plaster som tål de använda ämnena från en lämplig kopplingspunkt till kärnen. Eftersom dessa rörledningar står tomma utom vid inpumpning till kärlet utgör det en ringa risk för att ett större utflöde skulle uppkomma vid en brand. Formuleringen är visserligen densamma i gällande föreskrifter, men för att ge en öppning till att använda andra material än metall och ändå kunna uppnå den önskade funktionen vill vi ha en formulering som möjliggör detta. Förslagsvis: ”En rörledning som endast kortvarigt i en process används för brandfarlig vätska och på grund av kemisk motståndskraft mot andra ämnen som pumpas genom den måste vara av annat material än metall får vara det. Den måste dock alltid efter pumpning av brandfarlig vätska vara tömd så att ingen risk för kvarstående brandfarlig vätska finns. Det ska kunna visas exempelvis genom en riskutredning att lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder finns för varje sådan rörledning.”
17. 5 kap 2§: 0,3 meters täckning anses räcka för rörledningar med brandfarlig vätska medan rörledning för brandfarlig gas har krav på större täckningsdjup. Vi ifrågasätter denna skillnad och anser att det räcker med samma täckningsdjup för både gas och vätska. Förslagsvis justeras täckningsdjupet i det nyligen remissade förslaget till föreskrifter om brandfarlig gas. Alternativt utökas täckningsdjupet för rörledningar med

brandfarlig vätska till 0,5 meter. Det syns oss helt ologiskt att ha olika krav för att nå samma funktion.

18. Större delen av kapitel 5 om rörledningar handlar om förläggning av rörledning och MSB bör överväga om inte delar av dessa föreskrifter heller bör återfinnas i reglerna om cisterner och rörledningar, MSBFS 2014:5.

Handbok om hantering av brandfarliga vätskor:

1. I avsaknad av detaljer i föreskrifterna förväntas handboken ge nödvändig vägledning. Den juridiska status som denna handbok kommer att få är osäker, och flera verksamheter riskerar få mer eller mindre godtyckligt utformade lokala krav på sin hantering. Det är olyckligt och hade kunnat undvikas genom att antingen ge föreskrifterna mer detaljerade krav, exempelvis i form av riskacceptanskriterier, eller att ha allmänna råd med förtydliganden.
2. Under gemensamma krav anges en IBC-behållare som cistern. Detta är nytt och har inte tidigare godtagits utan en IBC har ansetts vara en lös behållare. En stor skillnad mellan flyttbara cisterner och IBC-behållare är att de senare är godkända för transport innehållande produkt medan flyttbara cisterner oftast endast får transporteras eller flyttas tömda. Det är oklart varför man nu infört denna skillnad och inget om detta finns berört i konsekvensutredningen. Det är känt att IBC-behållare framförallt inom större verksamheter ställs in i en process för att leverans av ett ämne inte ska riskera vara förorenad. Det händer då att detta görs från cisternrum. Att placera ett antal IBC-behållare i ett rum med cisterner innebär enligt vår uppfattning en onödig risk och grundtanken att separera hantering av flyttbara behållare från förvaring i fast installerade behållare blir frångången. Något vi inte anser vara bra från risksynpunkt. Dessutom skrivs det att en IBC-behållare endast får användas under 5 år, det stämmer inte vad gäller IBC-behållare av metall, utan gäller endast IBC av plast. Idag har många entreprenadmaskiner bränsleförsörjning via tankning från en IBC-behållare av metall. För dem är skillnaden stor om 5 år skulle gälla som gräns för användningen. Provning var 30:e månad gäller dock såvitt vi vet även dem. I detta stycke bör också upplysning om krav på flamskydd för explosionssäkra behållare finnas. Att många transportbehållare är godkända med ytteremballage bör nämnas. Hur de som inte är experter ska kunna skilja sådana engångsbehållare från de som får användas flera gånger bör finnas i detta stycke. Även den begränsning om fem år i ålder för behållare av plast som finns i ADR bör kunna nämnas. Att återförslutningsbara förpackningar behöver ha en fungerande tätning vid öppningen är också en viktig punkt att upplysa om. Förslag till text: "alla ADR-behållare av plast har en tidsbegränsad användning om maximalt 5 år från tillverkningsdatum. Tillverkningsdatumet är stämplat på behållaren. Oavsett om en behållare är av plast eller annat material måste en återförslutningsbar behållare ha en fungerande tätning vid påfyllningen. Det bör kontrolleras vid varje tillfälle fyllning till eller tappning från behållaren sker. Observera att en otät behållare inte får transporteras enligt ADR och inte heller är lämplig för förvaring eftersom ångor ständigt kommer ut i omgivningen och att behållarens innehåll riskerar läcka ut om behållaren tippas omkull."
3. Ventilationen ska enligt texten avleda ångor så att en antändbar blandning inte kan uppkomma. Det gäller alla typer av hanteringsutrymmen. I handboken skulle MSB kunna hänvisa till Arbetsmiljöverkets regler om hygieniska gränsvärden AFS 2015:7 och ange att ventilationen behöver uppfylla dessa krav. I och med att avsikten bland annat är att förenkla för små företag vore det säkert en bra vägledning för dessa. För övrigt ser vi svårigheter med tolkningen av vad tillräcklig ventilation innebär. Räcker

det med att den del av rummet där brandfarliga vätskor förvaras har tillräcklig luftomsättning, eller ska den beräknas för hela rummet? Placering av punktutslug och tilluftsdon har dessutom stor betydelse för effektiviteten av en ventilation. Därmed blir alltså även denna text ett föremål för tolkning och kan leda till olika tillämpningar i olika kommuner.

4. I texten om påkörningsskydd saknar vi en text om hur höga pumpfundamenten på bensinstationer behöver vara för att placeringen ska räknas som skyddad. Även om handboken för bensinstationer säkert anger detta är det att föredra om det nämns även här eftersom även andra verksamheter använder liknande lösningar med upphöjda kanter som påkörningsskydd.
5. När det gäller instruktioner anser vi att texterna ska finnas på svenska och andra språk som behövs. Anledningen till att vi anser svenska vara nödvändigt är att tillståndshandläggare och tillsynsförare inte kan antas ha kunskap i förekommande språk men i sin myndighetsutövning behöver kunna granska instruktionerna. Vi föreslår att ordet "eller" byts till "och" i texten.
6. Avsnittet om avstånd innehåller mycket lite som är användbart för de små verksamheterna. Dessutom hänvisar MSB till ett beräkningsverktyg från SPBI som har vissa begränsningar som kan leda till felaktiga slutsatser om det används utan att användaren känner till dessa. Risken för att någon ska göra det är visserligen extremt liten eftersom det inte är ett allmänt tillgängligt program. SPBI har begränsat användningen till sina egna medlemmar och även tillåtit ett antal myndigheter att använda det. Andra, exempelvis kemiindustrin eller färgtillverkare, har inte och kan inte få tillgång till det program som MSB hänvisar till utan måste vända sig till andra beräkningsprogram som exempelvis Phast från DNV. Alternativet till sådana program är att göra beräkningar med hjälp av de formler som finns avseende brandpåverkan. Men utan att ha tillgång till vilka kriterier som behöver uppnås, de måste man själv ansätta. Avser MSB att man ska räkna på värmestrålningen, och i så fall med vilka parametrar? Hur stora variationer i synfaktor och vindpåverkan ska man ta med? Ska man räkna på gasfasen i mottagande cistern eller på vätskefasen? SPBIs program uppges räkna på termisk tändtemperatur för innehållet i den hotade cisternen, något som kan ifrågasättas om man inte tänkt sig räkna på gasfasen i cisternen. Och om programmet tar hänsyn till om hotad cistern är sprinklad eller inte framgår inte i MSBs handbok. Det är några av frågorna som behöver besvaras för att kunna göra en värmestrålningsberäkning. Även för vilken typ av skada som ska vara dimensionerande, brännskada på fri hud, av vilken grad och omfattning och efter vilken exponeringstid? Om SPBIs beräkningsprogram bygger på den forskning rörande cisternbränder som SP (numera RISE) tillsammans med bland andra Brandforsk gjort känner vi inte till, men där konstaterades att cisternväggens insida vid ett antal scenarier inom ett fåtal minuter skulle uppnå den termiska tändtemperaturen för den förvarade produkten. SPBIs program är såvitt vi fått höra utformat för petroelumprodukter och liknande varför vi inte vet om det är användbart för annat. Att göra beräkningarna utan att ha någon form av vägledning i form av kriterier från MSB kan medföra att många olika beräkningar ska göras för att ge en korrekt riskbild för en anläggning. Detta är givetvis genomförbart men kräver både kunskap och tid varför knappast någon av de små eller ens medelstora verksamheterna själva kommer att ha möjlighet till detta. Man tvingas vända sig till konsulter med de kostnader som det i sig medför, något som inte nämns i konsekvensutredningen. Dessutom finns här en risk för olika bedömningar eller kriterier i olika kommuner, något som inte ger en rättssäker tillämpning av reglerna. Att hänvisa till att för enstaka cisterner anses utredningen gjord om avstånd i tabellen är uppfyllda

kommer inte att fungera för annat än enstaka verksamheter. Det saknas möjlighet för den som har fler än två cisterner att tillgodogöra sig denna enkla vägledning. Många lite större bilverkstäder har fler än två cisterner. Ett stort antal andra mindre och medelstora verksamheter har fler än två cisterner. Vi har svårt också att praktiskt inse skillnaden för detta fåtal cisterner jämfört med en anläggning med kanske 20 cisterner. Varför skulle inte avstånden i tabellen vara tillräckliga för en sådan anläggning? 6m mellan cisterner som inte är större än 150 m³ borde vara möjligt att uppnå för i stort sett alla. Antag att vi har stående cylindriska cisterner, med 4 m diameter och 12 m höjd (volym ca 150m³), då krävs ett område på ungefär 1500m², alltså mindre än en hockeyrink (1800 m²). Vi känner till att många befintliga cisterner är placerade med ett mindre avstånd. Avstånden i de tidigare reglerna utgick från indelning av större områden i kvarter med brandgator mellan. Då kunde man acceptera att ett sådant kvarter vid brand helt förstördes. Något som med dagens tänk för skydd av miljön inte är gångbart. Därför ser vi gärna att detta avstånd förs in. För de som så önskar finns fortfarande möjlighet att med hjälp av beräkningar visa att andra avstånd kan ge tillräckligt skydd. Detsamma gäller också cisterner större än 150 m³, där beräkningar behövs vid etableringar både för avstånd mellan cisterner och avstånd till annat. Dock finns de tidigare nämnda rapporterna från SP/Brandforsk med viss vägledning och där både cisternhöjd och cistern diameter har beaktats. Då ingen annan vägledning angetts från MSB skulle det vara intressant för att ge verksamheterna en viss förutsägbarhet rörande avstånd om exempelvis dessa nämndes i handboken. Delar inte MSB rapporternas slutsatser behöver någon annan form av guide för avstånd lämnas så att inte det blir för stora skillnader i tolkningarna mellan kommunerna. För att undanta befintliga anläggningar för att slippa kostsamma omflyttningar av cisterner borde MSB kunna ange att det nya avståndet mellan cisterner endast gäller nyetablering av cisternanläggningar och de som var i drift 1 januari 2018 får fortsatt vara i det tidigare utförandet med de avstånd som fanns vid etableringen.

7. I tabellen saknar vi avstånd till bostad, verksamhetsklass 3 särskilt angivet. Bostad ligger visserligen i byggnad, men att bostad med sovande personer skulle ha kortare avstånd än hotell synes omotiverat. Vi anser att bostäder bör oavsett om den är av brännbart eller obrännbart material bör ha 50m till en cistern. Sedan ser vi det som otydligt att inga avstånd finns angivna till större cisterner. Visserligen torde det i samband med nybyggnad av cisterner som har den storleken bli fråga om riskutredningar. Men ett annat problem som har kommit att beröra oss är att bostäder och andra verksamheter etableras i närheten av industriella anläggningar. I den nu föreslagna handboken finns inget annat än riskutredning om större cisterner än 150 m³ riskerar hamna närmare bebyggelse. Texten under tabellen där man sätter en gräns om "fyra gånger intensivare brandförlopp" ställer vi oss frågande till. Hur mäter eller beräknar man det? Fyra gånger högre sluttemperatur än standardbrandkurvan (ISO 834)? Eller fyra gånger kortare tid till sluttemperatur än i standardbrandkurvan? En kombination av båda? Och vilken standardbrand åsyftas, är det verkligen ISO 834? Det är ofta ett betydligt större energiinnehåll i de brandfarliga vätskorna än vad en standardbrand enligt ISO 834 kommer att spegla. För att förtydliga detta stycke föreslår vi därför att texten ändras till "Det kan också vara objekt där ett intensivare brandförlopp än vad standardbrandkurvan enligt ISO 834 kan förväntas."
8. När det gäller brandavskiljning anser vi att en vattensprinkler installerad enligt lämplig standard, exempelvis NFPA 13 utgör en väl så bra skyddande åtgärd som isolering med stenull. I den dokumentation vi under arbetet lämnat information om finns bland annat NFPA 30, "Flammable and combustible liquids code" vilken har ett annat sätt att ge

vägledning där brandbelastningen per ytenhet och lättantändligheten hos de brandfarliga vätskorna kombinerat ger vägledning för avskiljning, maximal mängd och avstånd i olika typer av verksamheter. Där kan man i många fall se att en sprinkler ger öppningar för att ha större mängder än för en verksamhet som saknar sådan. Detta är en ofta återkommande fråga även i Sverige. Det har även förekommit att krav på sprinkler har ställts av lokal myndighet utan att det egentligen skulle vara motiverat ens utgående från de bedömningar som finns i NFPA30. Att MSB i figuren skrivit gaslager istället för brandfarlig vätska utgår vi från är ett förbiseende.

9. Vad gäller verksamhetsklasser (VK) ser vi det som olyckligt att inte VK6 tagits med då många lokaler där brandfarlig vätska används eller förvaras torde hamna i just VK6. Avstånd som MSB rekommenderar från en öppen hantering till en förvaring, antingen i meter eller i brandteknisk avskiljning borde vara beskrivet i denna typ av handbok. Även en gränsdragning så att det blir enklare att inse vilka verksamheter med brandfarlig vätska som kan höra till VK1 istället för VK6 är något som skulle vara värdefullt framförallt för att förenkla för små och medelstora verksamheter. Antalet MJ per m² skulle kunna vara ett sätt att dra en gräns. Idag förekommer det många olika varianter hos företag där en del anser en viss typ av verksamhet höra till VK1 medan andra anser att VK6 är mer korrekt. Vi föreslår att MSB anger någon form av gräns här. Vi skulle gärna se att MSB anger exempelvis 800MJ/m² som en gräns där en verksamhet inte längre kan anses höra till VK1 utan istället ska höra till VK6. Alternativt att MSB för att förenkla anger att en sammanlagd energi om 500MJ/m² från brandfarlig gas eller brandfarlig vätska utgör denna gräns där inte VK1 längre kan vara aktuell. Notera att i det senare fallet har alltså resterande materials bidrag (golv, väggar, tak samt övrig inredning) till energibelastningen bedömts till 300 MJ/m² som ett genomsnitt för ett kontor eller en industri i VK1. Vägledning angående brandbelastning återfinns bland annat i Boverkets handbok om brandbelastning.
10. Om avstånd för äldre cisterner anges att så länge en verksamhet kan visa upp ett tidigare tillstånd respektive ett installationskontrollintyg får de äldre cisternerna finnas kvar på de gamla avstånden. Enligt vår erfarenhet är det sällan som förutsättningar som är så detaljerade att avstånd till eller mellan cisterner överhuvudtaget omnämns i tillstånden. Detsamma gäller för installationskontroller, avstånd till kringliggande verksamhet eller cisterner finns inte med. Sådant återfinns i allmänhet i bilagor till ansökningar och blir därmed svåra att bevisa. Vi skulle önska att texten istället ändrades till att lyda "avstånd till andra cisterner eller verksamheter som accepterats enligt tidigare gällande regler eller anvisningar från tillståndsgivande myndighet får fortsatt tillämpas för cisterner som tagits i drift innan nu gällande föreskrifter trädde i kraft, 2018-01-01. Detta gäller så länge verksamheten är likartad och inga nya omständigheter som kan förändra detta förhållande uppkommer".
11. Angående förbudsområde anser vi att man bör ange "minst 12 meter" eftersom det kan variera med typ av gnistbildande verksamhet och även med andra förutsättningar. Inom olika verksamheter tillämpas olika avstånd och det är egentligen reglerna i ATEX-direktivet som ska tillämpas. Att utifrån vad som normalt tillämpas på en bensinstation fastställa att 12 m är det enda rätta alltid och överallt är enligt vår uppfattning inte korrekt. Vi har sett tillfällen där upp till 20 meter behövs.
12. Både förbudsområde och föreståndarens riskbedömning ser vi som ingående i ATEX-regleringen varför vi skulle vilja se en koppling till de reglerna i handbokstexten. Förslag: "arbete som medför risk för brand eller explosion i eller i närheten av explosionsfarlig miljö ska riskbedömas enligt principerna i ATEX-reglerna. För

- ytterligare information hänvisas till gällande föreskrifter om arbete i explosionsfarlig miljö, för närvarande SRVFS 2004:7 och AFS 2003:3.”
13. Hantering av lösa behållare, analogt med vår text rörande detta i föreskrifterna vill vi ha liknande ändringar här. Alltså att förråd för lösa behållare inte får finnas i rum med en eller flera cisterner.
 14. Rörande cisterner behövs ett förtydligande om det ska vara tillåtet att backa in för lossning eller ej. Det är en fråga vi sett återkomma då lokala myndigheter inte ansett att det ska vara tillåtet.
 15. Att övervaka en avluftningsledning är inte alltid praktiskt genomförbart, särskilt inte om den är ansluten till skrubber eller annat för att omhänderta utläckande ångor, något som ibland ålagts av miljöskäl. Vi förslår att text liknande den vi anser lämplig i föreskrifterna används även här istället för den som finns i remissen.
 16. Vi anser att det ska vara potentialförbindning som ska göras eftersom en jordning är mycket dyrbar och inte ger någon ökad säkerhet jämfört med potentialförbindning i detta sammanhang.
 17. Skyltar vid en påfyllning är ibland praktiskt ogenomförbart eftersom industrier ibland har gemensam inpumpning från en lossningsplats till en cisternpark med kanske 50 cisterner. För bensinstationer kan de dock vara lämpliga liksom för leveranspunkter för eldningsolja. Vi ser att det i mycket är drivmedelsbranschens förutsättningar som återkommer i det som MSB beskriver som lämplig lösning och att tyvärr har andra industrier (läkemedels-, pappers-, färg- eller kemikalieindustrierna) eller andra verksamheter (verkstäder, lackeringar med mera) inte fått samma gehör för sina förutsättningar.
 18. Såvitt vi kan se finns det i de nya reglerna inte möjlighet att tillverka och ha CA1 cisterner, varken inomhus eller utomhus. Texten ”CA1-or godtas inte längre” i tabellen tyder på att stående cylindriska cisterner som redan tillverkats enligt CA1 behöver tas ur drift och ersättas av andra. Är det avsikten? Ingen text om sådant finns i konsekvensbeskrivningen. Såvitt vi vet är stående cylindriska cisterner de vanligast förekommande inom industriella cisternparker och storlekarna är ofta upp till 500 m³. Det finns även större inom exempelvis massaindustrin och för värmeverk, men för de som är större än 150 m³ och placerade utomhus (vanligt för så stora cisterner) finns tillämpliga eurokoder. Att förbjuda befintliga CA1-or ser vi inte som något praktiskt. Det går dock att tillverka CA V upp till cirka 150-200 m³ men vi anser att befintliga CA1-or inte behöver tas ur drift utan att de måste få stå kvar under cisternens förväntade livslängd.
 19. Fyllning av cisterner, vi vill påpeka att det inte finns något krav på överfyllningsskydd för andra cisterner än de som mottar drivmedel eller eldningsolja från tankbil eller tankvagn. Det som är vanligast förekommande inom kemiindustrin är pumpning av mellanprodukter eller färdig produkt mellan cistern och process. I flera fall är det inte möjligt att använda överfyllningsskydd då det inte existerar fungerande sådana. Texten är återigen inriktad enbart för petroleumbranschens behov och man förbiser övriga intressenter till viss del. Vi skulle önska att texten förbättras, gärna i samråd med oss, IKEM, SPBI eller någon annan som MSB önskar diskutera frågan med. Givetvis får överfyllning inte förkomma och det är även önskvärt att kemiska processer kan fortgå utan att reglerna eller rådgivningen i MSBs handbok ställer orimliga krav.
 20. Vi är lite oroliga rörande cisterner som tas ur bruk. Det förekommer att produkter, främst olja, ”kryper in” i metallen så att den inte vid vattensköljning blir rengjord tillräckligt. I sådana fall kan bakteriell nedbrytning av produkten efter en tid ha orsakat ett en brännbar gasblandning finns inne i det slutna utrymmet. Likaså har det hänt att

uppvärmning av cisternplåt med bearbetande verktyg som gassvets frigjort dessa produkter så att bränder uppkommit. Trots att cisternen varit gasfriförklarad. Enbart vatten räcker inte alltid för en tillräcklig rengöring, utan här skulle hellre MSB avstå från den texten, alternativt att ange att risk finns att cistern med oljeprodukt kan innehålla rester som inte enkelt kan tvättas bort varför enbart en tvättning med vatten och gasfrihetsförklaring inte är tillräckligt för att cisternen ska kunna betraktas som helt säker från brand- och explosionssynpunkt. Detsamma gäller givetvis rörledningar som tas ur bruk.

21. Rörande riskutredning enligt LBE vill vi påpeka att det finns fler metoder än den fjärilsmodell som MSB beskriver i vägledningen om riskutredning för mindre och medelstora verksamheter och att dessa kan vara lika bra som denna modell.
22. När det gäller texten om ATEX vill vi påpeka att vid uppvärmning av vätskor med högre flampunkter till temperatur närmare flampunkten kommer produkten att medföra risk för explosiv atmosfär där produkten exponeras mot luft. Alltså ska ATEX tillämpas i dessa fall, något som inte framkommer i texten utan texten är där vilseledande. Vi föreslår att följande text läggs till: "Skulle dock brandfarlig vätska med flampunkt över +30°C värmas upp till eller hanteras i omgivning med temperatur högre än flampunkten - 5°C ska ATEX tillämpas".

Konsekvensutredningen:

1. Allmän sett är konsekvensutredningen inte särskilt fyllig och mycket kortfattad. I delen som beskriver problemet görs en ansats till att visa att de nya reglerna kommer att förenkla främst för små och medelstora användare. Tyvärr kan vi inte se att dessa nya regler kommer att förenkla för andra än petroleumhandeln och de som använder dessa produkter. Antagligen beror det på att främst dessa har fått sina problem belysta i arbetet med framtagning av reglerna. Initiativet är lovvärt och det är tråkigt att man nu nått till en situation med omkring 4000 verksamheter av sammanlagt mellan 20 000 och 30 000 som får dessa förenklingar om vi bara räknar tillståndspliktiga anläggningar. Till det antalet kommer lantbrukare i ett antal av minst 140 000 och dessutom ett stort antal andra som av olika anledningar inte behöver tillstånd till sin hantering.
2. I avsikten att förenkla har MSB helt lämnat över till de större verksamheterna att konstruera förslagen till utformning. Någon detaljreglering anses inte behövas. Dock måste man ha någon form av riskacceptanskriterier för att överhuvudtaget kunna utforma en anläggning på ett tillräckligt säkert sätt. Vägledningar om vad som ska skyddas och hur bra skyddet ska vara behövs. Vilka risker kan samhället acceptera för en större kemisk industri som ett pappersbruk eller ett raffinaderi? Är det helt upp till verksamheten att hitta och föreslå dessa kriterier? Vi anser att det som kan accepteras av samhället är något som här borde finnas angivet av myndigheten.
3. När det gäller stora anläggningar som raffinaderier, depåer eller berggrum för hantering av brandfarlig vätska är de visserligen sällsynta, men med tanke på avvecklingen av Louddens oljedepå i Stockholm och Bergs oljehamn i Nacka måste en lösning för försörjning av Stockholmsområdet hittas. Detta kommer då att innebära någon form av utökning av en mindre redan befintlig anläggning eller nybyggnad av en större anläggning. Det finns därmed inom ett inte avlägset tidsperspektiv ett behov av en etablering i större format. Några möjliga tävlande kommuner är Södertälje, Nynäshamn, Norrtälje, Västerås och Gävle. Alltså kan det även röra minst tre olika länsstyrelser med möjligen olika idéer om hur stor påverkan samhället kan acceptera. Ytterligare ett exempel på en större anläggning där intresse finns att använda nuvarande

anläggningsområde för annat och flytta anläggningarna till andra platser är Göteborgs hamn med de tre raffinaderier (St1, Nynäs och Preem) som ligger där. Även de skulle dra nytta av att det finns riktlinjer, i vart fall riskacceptanskriterier, i reglerna. En risk annars är att aktuella kommuner i sin iver att få nya arbetstillfällen eller annan attraktiv mark lösgjord drivs till att acceptera lösningsförslag som inte är tillräckligt säkra sett från ett samhällsperspektiv. Som större anläggning ser vi inte enbart petroleumbranschen utan det finns även annan kemisk industri som kan bygga nya anläggningar. På 90-talet byggdes en anläggning för läkemedel i Strängnäs om så mycket att det var att se som en nyanläggning. Flera plastindustrier har byggts senare än Scanraff i Lysekil och exempelvis Borealis i Stenungssund har byggts om i stor omfattning. Även färgtillverkare har nyetablerats under senare år med sin omfattande verksamhet med brandfarliga vätskor. Det enda rimliga är därmed att en central föreskrivande myndighet är den som fastställer detaljkraven. Som LBE är uppbyggd är det endast via föreskrifter som den sammanhållande regleringen kan göras såvida inte Regeringen eller Riksdagen beslutar något annat. Beslut i en kommun kan visserligen överklagas till länsstyrelsen men då även det kan finnas skilda uppfattningar i olika länsstyrelser blir rättsläget osäkert om föreskrifter saknas. Att förenkla för små och medelstora företag samtidigt som man ändå ger vägledning till stora företag borde inte vara omöjligt. Vi föreslår att MSB lägger fast några lämpliga kriterier för att verksamheterna ska kunna få en förutsägbar mall att hålla sig till. Kriterier finns i Holland, Storbritannien och ytterligare ett antal länder. Dessa befintliga kriterier skulle säkert kunna vägleda MSB fram till lämpliga kriterier för Sverige.

4. För kaminer, lösa behållare och explosionssäkra kärl avser MSB att ta bort de tidigare kraven på godkännande utan att ersätta med andra krav. För lösa behållare finns det reglering via transportreglerna som troligt vis kan vara tillräckliga i de flesta fall om dessa är kända hos användarna. Det händer några personer varje år att de brännskadas genom att någon håller bränsle direkt på en glöd utan att använda explosionsskyddade kärl. Att använda kärl med ett skydd mot att lågan slår tillbaka in i kärlet är en säkerhetsåtgärd som skulle eliminera det problemet. För övrigt är enligt vårt resonemang under "Föreskrifter punkt 7" problem med konsumentförpackningar och explosionssäkra kärl utrett och vår ståndpunkt är att MSB inte ska avveckla de befintliga reglerna, åtminstone inte vad gäller explosionssäkra kärl och lösa behållare. För vissa kaminer och element finns idag reglering via standarder inom EU och så länge de är CE-märkta ska de uppfylla vissa grundläggande säkerhetskrav. Därmed är det lättare att acceptera den avvecklingen även om vi inte är säkra på att alla våtbränslekaminer omfattas av dessa EU-gemensamma standarder.
5. Att uppdelningen i olika typer av byggnader spelat ut sin roll är sedan länge klart och vi välkomnar detta. Konsekvensen har dock inte utretts men vi bedömer att det bidrar till en minskning av kostnaderna för en verksamhet då mindre tid behöver läggas på att utreda de frågorna inför en tillståndsansökan.
6. Handel och småindustri anges som huvudsaklig målgrupp och vara i behov av detaljerade regler. Vi håller med i bedömningen av behovet, men anser dock inte att MSB har nått detta mål. Vi anser dessutom att även större anläggningar behöver ha viss fingervisning om vilka risker som kan ses som acceptabla när de tar fram planer för en anläggning. Att komplettera så att detaljreglerna för mindre anläggningar gäller dem och att i samma föreskrift fastställa riskacceptandekriterier borde enligt vår uppfattning vara möjligt och är önskvärt för att få en likartad tillämpning i hela landet.
7. Vi delar inte uppfattningen om att det blir kostnadsneutralt eftersom vissa krav som ställs medför stora kostnader. Dessutom anser vi inte att avregleringen rörande lösa

behållare och explosionssäkra kärl är riskfri utan att det sannolikt kommer att ge ökade kostnader för samhället genom inträffade olyckor. Vi har dock svårt att beräkna detta i kronor och ören eftersom vi inte har tillgång till de data som skulle behövas.

8. Att övergångsbestämmelserna motverkar krav på ombyggnader och omplaceringar är sant enbart rörande cisterner med brandfarlig vätska med flampunkt lika med eller högre än + 21°C. All annan hantering kommer att omedelbart omfattas av de nya reglerna. Därmed finns det ett antal krav som exempelvis kravet på skylt vid anslutning för fyllning, kravet på skylt eller markeringsband för rörledning i mark, kravet på att ventiler mm ska vara låsta med mera.
9. Vi delar uppfattningen att regleringen är mindre känd inom sfären mindre företag. En insats för att informera om reglerna har en stor vikt för efterlevnaden. Dock delar vi inte uppfattningen att kommunernas arbete med tillsyn och tillstånd kommer att förenklas. Föreskrifterna är tyvärr inte så förenklade som MSB haft för avsikt. Vi ser tvärtom att det kommer att behövas betydligt mer insatser för att kunna tolka reglerna i det enskilda fallet. Vi befärar att fältet öppnas ännu mer för tolkningar där konsulter via riskutredningar kommer att tolka de nya reglerna på ett antal varierande sätt. Något som sannolikt ökar behovet av arbetsinsatser även för kommunernas handläggare.
10. Antalet berörda verksamheter är verkligen som MSB anger oräkneliga. Såvitt vi förstått finns det cirka 30 000 tillstånd för hantering av brandfarlig vara i landet. Sannolikt hanterar ganska många av dessa både gas och vätska, det ena i tillståndspliktig mängd och det andra under mängden. Dessutom tillkommer alla verksamheter som helt saknar tillstånd, antingen av skälet att de har mindre mängder än tillståndsgränsen eller för att de inte sökt tillstånd. Att kraven för ventilation, samförvaring och avstånd är förenklade i och med de föreslagna föreskrifterna kan tyvärr inte vi se. Vi ser tvärtom att det har öppnats för mer tolkningar och därmed blivit svårare. Särskilt då för de som inte behöver tillstånd och därför inte omfattas av kontroller. Tyckande och krav på att företaget ska visa att man har tillräcklig ventilation, och avskiljning eller avstånd lär bli vanligare. Väd gäller samförvaring ser vi överhuvudtaget inte några förtydliganden i texten jämfört med tidigare (SÄIFS 2000:2 6.3) text. Då det inte förekommer några detaljerade krav på avskiljning eller avstånd är det svårt att inse någon förenkling, särskilt inte för små verksamheter med relativt små mängder. När ska man ha en brandteknisk avskiljning, räcker ett plåtskåp? och hur stort avstånd behöver en 10 m³ dieselcistern ha till en byggnad? Det är frågor som ställs av små verksamhetsutövare och som nu lämnas öppet för tolkning. Vi delar därför inte heller uppfattningen att det skulle bli enklare att se otillåtna hanteringar.
11. Stora hanterare har hela tiden haft möjligheter att använda olika modeller för verksamheterna, men måste alltid visa att man når den nivå som är tillräckligt säker. Däri blir det knappast några större skillnader med de föreslagna reglerna. Medelstor eller mindre hantering har ofta kunnat använda egna modeller redan nu, särskilt där man haft väl genomarbetade utredningar. För dessa kan alltså inga större skillnader heller konstateras. Dock anges i konsekvensbeskrivningen att man som liten utövare skulle kunna välja ett schablonunderlag. Föreskrifterna synes dock inte lämna denna öppning enligt vår uppfattning. De återkommande orden ”på lämplig plats”, ”tillräckligt ventilerat”, ”om det behövs” visar inte att schablonlösningar alltid är tillfredsställande utan ger ett stort utrymme för tolkningar. Som då kan ge olika tillämpning i olika kommuner, något som MSB säger sig vilja undvika.
12. Vi kan inte se att verksamheternas synpunkter i de tidigare samråd som förekom till för cirka 3 år sedan har tillgodogjorts i någon större omfattning forskriftsmässigt. Önskemål om tydlighet i text och krav återfinns inte. Betydelse av installerad automatisk

släckanordning är inte berörd. En del av petroleumbranschens synpunkter är de enda vi kunnat återfinna i dokumentet. Visserligen utgör de cirka 10-12% av alla tillståndshavare, men de utgör en betydligt mindre del av samtliga verksamhetsutövare. I stort sett varje lantbrukare, som i landet är cirka 140 000 berörs. Deras behov av enkla regler att följa är enligt vår uppfattning inte tillgodosett. Varken bilverkstäder, lackerare, mindre kemiteknisk industri, handeln eller laboratorieföretagens synpunkter ser vi beaktade i förslaget. Att låta hela föreskriftsprojektet vila en lång tid från dessa samråd utan att ge ingående parter en möjlighet att i senare skede komma med synpunkter då denna remiss avsevärt skiljer sig från vad som diskuterats ser inte bra ut och riskerar tyvärr minska viljan att framöver bidra med synpunkter under ett föreskriftsprojekt. Det blir inte motiverande att lägga ner stora arbetsinsatser och därmed sammanhängande kostnader för att ta fram underlag som sedan inte återspeglas i föreskriftsförslaget.

13. Avslutningsvis vill vi understryka vikten av en handbok för privatpersoner som hanterar brandfarlig vätska. För vissa delar räcker det befintliga informationsbladet om brandfarlig vätska i hem- och fritidsmiljö (givetvis behöver det revideras), men för något mer omfattande hobbyverksamheter med exempelvis fordon saknas för närvarande en skrift från MSB. Delar av det som vi anser behöva finnas med är redan beskrivet i den handbok för yrkesmässig verksamhet som remissades. Därför borde MSB snabbt ta initiativ att sprida denna kunskap genom handböcker, informationskrifter eller liknande till privatpersoner.

Med vänlig hälsning

Anders Bergqvist
Generalsekreterare
Brandskyddsföreningen

Åke Persson
Brandsäkerhet
Telefon: 08-5884 7501
Mobil: 070-292 7501
E-post: ake.persson@brandskyddsforeningen.se